

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

23 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Țurcan Anatolie,

Judecători – Boico Victor, Catan Liliana, Diaconu Iurie și Cobăneanu Ala

juducând fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sâli Radu și de către avocatul Pavlenco Tatiana în interesele părții vătămate Jalbă Victor, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 martie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Urechi Ion xxxxx, *născut la xxxxx,*
originar și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 01.12.2014 – 12.01.2017;

Instanța de apel: 08.02.2017 – 22.03.2017;

Instanța de recurs: 25.05.2017 – 14.11.2017;

Instanța de apel: 19.12.2017 – 13.03.2018;

Instanța de recurs: 13.06.2018 – 23.10.2018.

Asupra recursurilor ordinare declarate, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 12 ianuarie 2017, Urechi Ion Nicolae a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.151 alin.(1) Cod penal la 5 (cinci) ani închisoare.

În conformitate cu art.90 alin.(1) Cod penal s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 3 (trei) ani.

Acțiunea civilă înaintată de partea civilă Jalbă Victor a fost admisă parțial, dispunându-se încasarea de la Urechi Ion în beneficiul lui Jalbă Victor, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune a sumei de 83 38,33 lei și 10 000 lei, cu titlu de prejudiciu

moral, compensarea cheltuielilor de judecată în suma de 5 000 lei cu titlu de asistență juridică, iar în total - suma de 23 338 (douăzeci și trei mii trei sute treizeci și opt) lei 33 bani.

2. Pentru a pronunța sentința prima instanță a constatat că, la data de 06 septembrie 2014, aproximativ la ora 21:00, Urechi Ion, aflându-se pe teritoriul bazei de odihnă „Exotic” din Parcul Nistrean a or. Vadul lui Vodă, mun. Chișinău, în urma unui conflict cu Jalbă Victor, i-a aplicat o lovitură transversală, cu piciorul în zona coapsei drepte, cauzându-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr.2573/D din 13.10.2014, vătămare corporală gravă.

Acțiunile inculpatului Urechi Ion au fost încadrate în baza art.151 alin.(1) Cod penal – *vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață.*

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către avocatul Pavlenco Tatiana în numele părții vătămate Jalbă Victor și de avocatul Golban Serghei în numele inculpatului Urechi Ion Nicolae.

3.1. Avocatul Pavlenco Tatiana în numele părții vătămate Jalbă Victor, a solicitat casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri noi, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care să-i fie aplicată lui Urechi Ion Nicolae pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 5 ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, și admiterea integrală a acțiunii civile, cu încasarea prejudiciului moral în mărime de 200 000 lei în beneficiul părții vătămate.

În motivarea apelului declarat, avocatul a invocat că consideră contradictorie soluția instanței de judecată referitor la faptul că inculpatul nu prezintă pericol social pentru societate, deși a comis o infracțiune gravă, menționând în acest sens că fapta social periculoasă comisă de către inculpat este una violentă, având consecințe grave pentru sănătatea persoanei, care a urmat un tratament de lungă durată, cu intensitate sporită a suferințelor fizice și psihice și care pe viitor necesită intervenție chirurgicală.

Apelantul a indicat că instanța de judecată, referindu-se la normele ce reglementează mecanismul determinării prejudiciului moral, formal a ajuns la concluzia că prejudiciul moral în mărime de 10 000 lei îi va compensa satisfacțiile morale părții vătămate, menționând în acest sens că, partea vătămată, anterior muncea peste hotarele țării și sănătatea îi permitea de a ridica greutate, însă la moment fractura piciorului nu-i permite de a activa în acest domeniu fiind necesar de a-și căuta alt serviciu pentru a-și întreține familia.

Totodată, avocatul a punctat că instanța de judecată nu s-a expus nici asupra faptului că, quantumul compensației acordate depinde de durata menținerii consecințelor vătămării, or, potrivit materialelor cauzei penale, partea vătămată a fost internată în spital la 06.09.2014 și externată la 24.09.2014, ulterior s-a deplasat cu cârje și aproximativ doi ani a continuat reabilitarea la locul de trai. Astfel, vătămarea cauzată prin infracțiune va fi resimțită de către partea vătămată pe parcursul întregii vieți, fiind calificată ca una gravă, periculoasă pentru sănătatea persoanei.

3.2. Avocatul Golban Serghei în numele inculpatului Urechi Ion a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care Urechi Ion să fie achitat.

În motivarea apelului, apărătorul a invocat că instanța de fond, la adoptarea sentinței s-a bazat pe declarațiile părții vătămate Jalbă Victor, probă care nu coroborează cu nici una din probele administrate și cercetate, pe declarațiile martorului acuzării Stratan Dumitru, care nu a văzut în ce circumstanțe a fost fracturat piciorul prietenului său, Jalbă Victor, doar cunoaște din spusele acestuia.

Instanța de fond nu a atras atenția cuvenită declarațiilor părții vătămate și a ignorat concluzia din raportul de expertiză medic-legală, or, potrivit acestei concluzii, lovitura cu piciorul obligatoriu trebuia să fie aplicată din exterior în interior, adică în cazul fracturării femurului piciorului drept lovitura trebuia să fie aplicată din partea dreaptă a coapsei spre interior (spre stângă), dar nu din spate prin săritură, așa cum menționează partea vătămată. În acest caz, persoana care a aplicat lovitura se află în partea dreaptă a părții vătămate, Jalbă Victor, iar potrivit declarațiilor acestuia Urechi Ion se afla în spatele lui.

În opinia apărării, declarațiile expertului Buga Marin nu pot servi ca probă, deoarece nu dovedesc vinovăția inculpatului, doar descriu modalitățile cauzării fracturii, și anume: fractura respectivă la partea vătămată putea avea loc atât în rezultatul răsucirii sau lovirii, cât și în rezultatul leziunii traumatice membrului inferior afectat; acțiunea traumatică asupra osului respectiv, soldată cu fracturarea acestuia poate fi produsă atât în poziție statică, cât și în poziție dinamică, în poziție orizontală sau verticală; la lovitura cu piciorul în regiunea coapsei este posibilă fracturarea 1/3 femurului.

Astfel, expertul doar a descris diversele posibilități de cauzare a fracturii date.

Apelantul a mai invocat că, partea apărării a prezentat instanței un ansamblu de probe care coroborează între ele și cu certitudine dovedesc nevinovăția inculpatului Urechi Ion de comiterea infracțiunii imputate, indicând că, prin declarațiile martorilor Urechi Ștefan, Urechi Valentin, Urechi Ion Ion s-a demonstrat că inculpatul Urechi Ion nu a luat parte la conflict. Jalbă Victor i-a aplicat lui Urechi Valentin o lovitură peste cap cu o bucată de metal, după ce a fugit de la fata locului. În acel moment Urechi Ion l-a luat pe Urechi Valentin într-o parte la câțiva metri de la locul conflictului și-i acorda ajutor, deoarece de la lovitura primită acestuia i-a fost cauzată o rană la cap și sângera puternic. Tot prin declarațiile acestor martori, precum și prin declarațiile martorului acuzării A. Griza, apreciate critic de instanță, s-a dovedit că inculpatul Urechi Ion nu s-a îndepărtat de la fața locului, era în vizorul tuturor pe tot parcursul conflictului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2017 au fost respinse apelurile declarate, cu menținerea hotărârii atacate.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat, că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței,

veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului Urechi Ion Nicolae de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(1) Cod penal.

Deși inculpatul nu a recunoscut vina sa în săvârșirea infracțiunii imputate, instanța de apel a indicat, că vinovăția acestuia este dovedită pe deplin prin cumulul de probe administrate de către organul de urmărire penală, examinate de instanța de fond și verificate de instanța de apel, astfel, reținând că, în acțiunile inculpatului sunt întrunite elementele infracțiunii imputate.

5.1. Instanța de apel a considerat nefondate motivele invocate de avocatul Golban Serghei și în acest sens a indicat că, declarațiile părții vătămate Jalbă Victor și a martorului Stratan Dumitru vin în consonanță cu probele administrate în cauză, iar declarațiile martorilor Urechi Ștefan, Urechi Valentin, Urechi Ion sunt contradictorii cu întreaga sistemă de probe, astfel, concluzionând că corect au fost apreciate critic de instanța de fond.

În consecință, instanța de apel a ajuns la concluzia că versiunea invocată de inculpat și apărătorul său nu are suport probatoriu, dar are menirea de a eluda răspunderea penală. În esență, în apelul declarat de apărătorul inculpatului se pretinde o apreciere eronată a probelor, ceea ce nu a fost constatat de instanța de apel, fiind solidară cu concluziile primei instanțe privind aprecierea probelor puse la baza sentinței de condamnare.

Subsidiar instanța de apel a indicat că față de lucrul judecat de primă instanță, se constată motivarea amplă și temeinică a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu faptele reținute în sarcina inculpatului, astfel fiind în corespundere cu exigențele art. 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

5.2. Cu referire la pedeapsa penală aplicată inculpatului Urechi Ion Nicolae, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(1) Cod penal, instanța de apel, verificând individualizarea pedepsei penale în privința ultimului, a constatat că instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art.art.7, 61, 75 Cod penal, ținând cont: de gravitatea infracțiunii săvârșite, care potrivit art.16 alin.(4) Cod penal se califică ca infracțiune gravă; de motivul acesteia; de persoana celui vinovat, care nu a recunoscut vina, nu este încadrat oficial în câmpul muncii, nu are antecedente penale și nu se află la evidenta medicului narcolog sau psihiatru; de faptul că circumstanțe ce atenuază sau agravează răspunderea penală nu au fost reținute; de condițiile de viață ale familiei acestuia, precum și atingerea scopului pedepsei aplicate, asupra corectării și reeducării vinovatului.

Astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că scopul prestabilit al legii penale privind corectarea și reeducarea inculpatului Urechi Ion va fi pe deplin atins, doar prin menținerea pedepsei sub formă de închisoare, cu suspendarea executării acesteia în baza art.90 Cod penal, în limitele stabilite de prima instanță, or, aplicarea unei alte pedepse, nu va fi nici rațională și nici proporțională acțiunilor comise de către acesta.

La fel, instanța de apel a considerat corectă și soluția primei instanțe în ce privește admiterea parțială a acțiunii civile, și anume încasarea despăgubirilor pentru prejudiciul moral în mărime de 10 000 lei, și nu suma de 200 000 lei solicitată de partea vătămată,

relatând că prima instanță la aprecierea cuantumului prejudiciului moral, a luat în considerare caracterul și gravitatea suferințelor fizice cauzate persoanei vătămate, gradul vinovăției autorului prejudiciului, personalitatea inculpatului cât și comportamentul pre și postinfracțional.

6. Decizia instanței de apel pronunțată integral la data de 12 aprilie 2017, a fost atacată cu recursuri ordinare, la data de 05 mai 2017 de către avocatul Pavlenco Tatiana în numele părții vătămate Jalbă Victor și de avocatul Golban Serghei în numele inculpatului Urechi Ion Nicolae, la data de 12 mai 2017.

6.1. Avocatul Pavlenco Tatiana în recursul ordinar declarat în numele părții vătămate Jalbă Victor, invocând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea hotărârilor judecătorești, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Urechi Ion să-i fie aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 5 ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis și admiterea integrală a acțiunii civile, cu încasarea prejudiciului moral în mărime de 200 000 lei în beneficiul părții vătămate, indicând aceleași motive care au fost expuse în cererea de apel.

6.2. Avocatul Golban Serghei în numele inculpatului Urechi Ion, invocând temeiul prevăzut de art. 427 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Urechi Ion să fie achitat, deoarece în acțiunile acestuia nu sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(1) Cod penal, indicând aceleași motive ca și în cererea de apel.

Suplimentar, partea apărării menționează faptul că, a fost solicitată audierea martorului Urechi Ilie, însă s-a renunțat la această probă, deoarece martorul se află peste hotarele țării și din acest motiv instanța nu a luat în considerație declarațiile martorului Urechi Ștefan, considerând-o ca o probă care nu poate fi verificată.

Totodată, s-a solicitat anexarea în calitate de probă poza martorului Urechi Valentin și documentele medicale care atestă că în timpul conflictului i-a fost cauzată o rană la cap și după cum relatează acesta, Urechi Ion în tot acest timp îi acorda ajutor, aflându-se tot timpul lângă el, iar instanța a respins această cerere.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 14 noiembrie 2017, recursurile declarate au fost admise, casată decizia integral, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată.

8. În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a indicat că instanța de apel a menținut hotărârea primei instanțe privind vinovăția inculpatului Urechi Ion de săvârșirea infracțiunii imputate, examinând superficial cauza, deoarece nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat de avocatul Golban Serghei în numele inculpatului, fără a se expune asupra lor în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, fiind interpretate în defavoarea inculpatului.

În acest sens, instanța de recurs a menționat că, prin raportul de expertiză medico-legală nr.904/D din 04.05.2016, s-a constatat că, producerea fracturii osului femural drept în rezultatul lovirii directe cu piciorul peste fața posterioară a coapsei, în statică sau

dinamică, se exclude. În astfel de situații, potrivit raportului de expertiză, articulațiile genunchiului drept se flectează spre anterior și ca consecință are loc neutralizarea puterii loviturilor aplicate la acest nivel. În conformitate cu aspectul morfologic al fracturii constatate, producerea acesteia în rezultatul aplicării unei lovituri transversale cu piciorul din exterior spre interior, în timp ce panta piciorului drept să fie fixată pe o suprafață de suport (solului), nu poate fi exclusă (f.d.168-170 vol. I). Astfel, instanța de recurs atestă, că instanțele de fond, constatând vinovăția inculpatului, nu au exclus dubiile în probarea învinuirii, lăsând fără careva răspuns argumentele apărării cu referire la concluziile sus- indicate ale expertizei.

Mai mult ca atât, instanța de recurs atrage atenția, că partea vătămată Jalbă Victor, pe parcursul urmăririi penale și în ședințele de judecată a declarat, că a fost lovit de către Ureche Ion din spate în regiunea de sus a piciorului drept în timpul când fugea, totodată nici unul dintre martorii acușării nu a văzut momentul aplicării loviturii și de către cine a fost aplicată aceasta, depunând declarații doar din spusele părții vătămate.

Prin urmare, nu este clară concluzia instanței de apel: „ ... potrivit declarațiilor martorului, Stratan Dumitru, declarații care sunt în corespundere cu circumstanțele și materialele cauzei penale, se confirmă că, imediat după bătaie a aflat de la Jalbă Victor că anume inculpatul, Urechi Ion, l-a lovit și i-a fracturat piciorul”, or, potrivit procesului-verbal de audiere a martorului din 17.10.2014 declară că: „... când deja eram lângă automobil, în automobil era Victor cu piciorul frânt, dar anume cine i-a aplicat lui lovituri și i-a frânt piciorul eu nu am observat ” (f.d.21 vol. I), iar conform declarațiilor date în ședința de judecată în prima instanță din 23.04.2015: „Din spusele lui Jalbă am auzit că a fost lovit de Ureche Ion, și acestuia i s-a fracturat piciorul. Aceste lucruri le-am aflat a doua zi când Jalbă era la spital” (f.d.93 verso).

De asemenea, instanța de recurs a subliniat și procesul-verbal de audiere a martorului Griza Andrei din 17.10.2014, în care se indică: „ ...nu am observat când el și-a fracturat piciorul și despre faptul că pe cineva l-a luat ambulanța eu nu am observat și am aflat deja când au venit colaboratorii de poliție” (f.d.24 vol. I), iar în ședința de judecată a instanței de fond a declarat că: „...cunosc de la Ureche Ilie că Jalbă a fost cu piciorul fracturat, mi-a spus acest lucru a doua zi.... Ureche nu mi-a spus cine i l-a fracturat” (f.d.91 vol. I).

Instanța de recurs a menționat că instanța de apel a pus la baza deciziei probe, care n-au fost verificate în ședința de judecată, deoarece sunt contradicții evidente în declarațiile martorilor și probele prezentate de acuzatorul de stat în sprijinul învinuirii.

Din considerentele punctate, instanța de apel a conchis că soluția adoptată de către instanța de apel este contrară prevederilor legale, astfel, instanța de apel, judecând cauza dată, a comis eroarea de drept prevăzută în art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, la care se face referire în recurs, eroare ce nu poate fi corectată de către instanța de recurs, deci există temeiul de casare a soluției adoptate de către instanța de apel.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care stabilește procedura de rejudecare și limitele acesteia,

să se pronunțe în modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legale asupra motivelor indicate în apelul declarat de avocatul inculpatului, să cerceteze, să verifice și să aprecieze profund probele administrate pe parcursul procesului penal în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 martie 2018, a fost respins apelul declarat de către avocatul Pavlenco Tatiana în numele părții vătămate și admis apelul declarat de către Golban Serghei în numele inculpatului, sentința a fost casată total și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit căreia inculpatul Urechi Ion a fost achitat de sub învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.151 alin.(1) Cod penal, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de către inculpat.

10. În motivarea deciziei adoptate, instanța de apel a indicat că, apreciind toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, a ajuns la concluzia certă potrivit căreia fapta constatată prin rechizitoriu nu a fost săvârșită de inculpat.

Instanța de apel a constatat contradicții evidente între declarațiile părții vătămate și concluziile expertizei medic-legale nr.904/D din 04.05.2016, din care se rezumă faptul că partea vătămată susține că a fost lovită la picior de inculpat în circumstanțele indicate în rechizitoriu, iar potrivit concluziilor expertizei medic-legale - asemenea circumstanțe se exclude producerea vătămării intenționate grave a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață.

Prin raportul de expertiză medică-legală nr.904/D din 04.05.2016 s-a constatat că producerea fracturii osului femural drept în rezultatul lovirii directe cu piciorul peste fața posterioară a coapsei, în statică sau dinamică, se exclude. În astfel de situații, articulațiile genunchiului drept se flectează spre anterior și ca consecință are loc neutralizarea puterii loviturilor aplicate la acest nivel. În conformitate cu aspectul morfologic al fracturii constatate, producerea acesteia în rezultatul aplicării unei lovituri transversale cu piciorul din exterior spre interior, în timp ce panta piciorului drept să fie fixată pe o suprafață de suport (sol), nu poate fi exclusă (f.d.168-170 vol. I).

Partea vătămată Jalbă Victor pe parcursul urmăririi penale și în ședințele de judecată a declarat că a fost lovit de către Ureche Ion din spate în regiunea de sus a piciorului drept în timpul când fugea. La fel, a declarat că, după lovitura primită de la inculpat, imediat, căzând la pământ, a fost lovit multiplu, peste diferite zone ale corpului, și de alte persoane, însă nu le-a văzut, deoarece se afla cu fața în jos.

Martorii Stratan Dumitru și Griza Andrei, audiați în cadrul ședințelor de judecată în prima instanță, nu au comunicat detalii clare și precise, care să confirme vinovăția lui Urechi Ion în săvârșirea infracțiunii imputate, declarând că nu au văzut momentul aplicării loviturii și de către cine a fost aplicată, făcând referință la spusele părții vătămate. Acești martori nu au văzut direct - cine, în ce mod și în ce circumstanțe i-a aplicat lui Jalbă Victor lovitura

asupra coapsei, relatând despre cele întâmplăte din spusele părții vătămate. Altfel spus, aceste probe, prezentate în sprijinul învinuirii, sânt adiacente și indirecte, astfel încât din conținutul lor nu rezultă date informative clare și precise cu privire la vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate.

Prin urmare, instanța de apel a respins probele aduse în sprijinul acuzării, dat fiind că acestea nu demonstrează cu certitudine că anume inculpatul Urechi Ion i-a cauzat părții vătămate vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață, ba mai mult, provoacă dubii rezonabile în probarea învinuirii susținute de procuror în ședința de judecată. Concluzia respectivă se bazează pe considerentele cuprinse în decizia instanței de recurs.

Instanța de apel a indicat că prin ansamblul de probe cercetate de prima instanță, verificate și re-apreciate de instanța de apel, nu se confirmă că inculpatul a săvârșit infracțiunea imputată, potrivit prevederilor art.389 alin.(1) Cod de procedură penală, este inadmisibilă condamnarea inculpatului Urechi Ion și, respectiv, se impune achitarea acestuia de sub învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(1) Cod penal în temeiul art.390 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală.

11. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul și avocatul Pavlenco Tatiana în numele părții vătămate au contestat-o cu recursuri ordinare.

11.1. Procurorul solicită casare deciziei cu menținerea sentinței primei instanțe, din motiv că apelul a fost greșit admis.

În motivarea recursului, acuzatorul de stat punctează că instanța este obligată la examinarea probelor care confirmă vinovăția sau nevinovăția persoanei, să argumenteze motivele admiterii sau respingerii probelor atât de învinuire, cât și cele de apărare. În orice caz se supun analizei toate probele, indiferent de faptul că sunt cuprinse în dosarul penal sau prezentate de către părți în ședință.

Așadar, procurorul susține că, deși inculpatul nu a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii imputate, vinovăția lui se confirmă prin declarațiile părții vătămate, care a explicat instanței că anume inculpatul a început să alerge după el și din urma lui au început a alerga și ceilalți băieți. Urechi Ion primul l-a ajuns din urmă și i-a aplicat o lovitură din spate, de la care el a simțit dureri și a căzut jos cu piciorul fracturat, și numai după acesta au ajuns și celelalte persoane și au început să-i aplice lovituri în spate și peste cap.

De asemenea, partea vătămată, potrivit procesului verbal de recunoaștere a persoanei din 20.10.2014, l-a recunoscut pe inculpatul Urechi Ion, că anume această persoană i-a fracturat piciorul, iar în ședința de judecată partea vătămată Jalbă Victor cu certitudine a susținut că anume inculpatul Urechi Ion este cel care i-a aplicat lovitura peste picior în zona coapsei și i-a cauzat fractura.

La fel, declarațiile părții vătămate Jalbă Victor și vinovăția inculpatului se confirmă prin declarațiile martorului Stratan Dumitru, declarațiile căruia sunt în corespundere cu circumstanțele și materialele cauzei penale. Din declarațiile martorului dat se confirmă că,

imediat după bătaie a aflat de la Jalbă Victor că anume inculpatul Urechi Ion l-a lovit și i-a fracturat piciorul.

Prin raportul de expertiză medico-legală nr.904/D din 04.05.2016 se combate versiunea părții apărării, prin care se pretinde că, partea, vătămată a primit fractura în urma împiedicării și căderii libere în șanț, or, conform raportului ele expertiză medico-legală, în situația în care leziuni corporale suplimentare pe părțile proeminente ale corpului nu sunt constatate, producerea fracturii transversale a femurului drept, 1/3 medie, cu deplasarea fragmentelor în rezultatul căderii simple pe o suprafață denivelată cum ar fi un șanț, se exclude.

Totodată, prin raportul de expertiză medico-legală menționat, s-a stabilit că, în conformitate cu aspectul morfologic al fracturii constatate, producerea acesteia în rezultatul aplicării unei lovituri transversale cu piciorul din exterior spre interior, în timp ce panta piciorului drept să fie fixată pe o suprafață de suport (sol), nu poate fi exclusă.

Instanța de fond corect a apreciat critic declarațiile inculpatului, acestea fiind în contradicție cu declarațiile părții vătămate, expertului medic-legist audiat în ședința de judecată, rapoartele de expertiza medico-legală efectuate în cauza penală. Poziția inculpatului reprezintă metoda de apărare a acestuia și constituie un drept procesual a inculpatului, cât și încercarea ultimului de a se eschiva de la răspundere penală.

La fel, sunt apreciate critic și declarațiile date în ședința de judecată de martorii Griza Andrei, Urechi Valentin, Urechi Ion și Urechi Ștefan.

Declarațiile martorilor Griza Andrei și Urechi Ștefan sunt contradictorii. Potrivit martorului Griza Andrei, a văzut pe inculpat în timpul încăierării permanent lângă ea, printre cei care se băteau, iar ulterior, tot acest martor declară că nu l-a mai văzut pe inculpat și nu cunoaște unde se află acesta.

Astfel, declarațiile martorilor Griza Andrei și Valentin Urechi se contrazic între sine, cât și cu declarațiile părții vătămate și materialele cauzei penale, or, nu poate fi una și aceeași persoană concomitent în două locuri diferite, iar declarațiile martorului Urechi Ștefan la fel, vin în contradicție cu declarațiile părții vătămate și circumstanțele cauzei penale. În cazul în care nimeni nu alerge după partea vătămată, acesta nici nu avea motiv de a fugi de la fața locului, iar prin concluziile expertului medic-legist s-a stabilit cert că, de la cădere din înălțimea proprie, chiar și pe suprafața denivelată, fractura depistată la partea vătămată nu putea fi produsă.

Prin urmare, procurorul concluzionează că instanța de apel eronat a apreciat probele administrate, și greșit a ajuns la concluzia de a-l achita pe inculpatul Urechi Ion de comiterea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(1) Cod penal.

În drept, recurentul își întemeiază recursul pe prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală.

11.2. Avocatul Pavlenco Tatiana, în recursul declarat în numele părții vătămate, solicită casarea deciziei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia inculpatul Urechi Ion să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(1) Cod

penal, stabilindu-i o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis și cu dispunerea încasării prejudiciului moral în beneficiul părții vătămate în mărime de 200 000 lei.

În motivarea recursului, susține că, deși partea vătămată Jalbă Victor nu a fost prezentă la examinarea cauzei în ședința instanței de apel pe motiv că este plecat peste hotarele țării, declarațiile acestuia au fost cercetate ca probă, care coroborează cu probele administrate și cercetate în instanță.

Din materialele cauzei se constată, că anume inculpatul a început să alerge după partea vătămată și din urma lui au început să fugă și ceilalți băieți. Urechi Ion, primul, l-a ajuns din urmă și i-a aplicat o lovitură din spate, de la care el a simțita dureri și a căzut jos, cu piciorul fracturat și numai după aceasta au ajuns și celelalte persoane și au început să-i aplice lovituri în spate și peste cap.

De asemenea, partea vătămată, potrivit procesului de recunoaștere a persoanei din 20.10.2014 l-a recunoscut pe inculpatul Urechi Ion, că anume această persoană i-a fracturat piciorul, iar în ședința de judecată partea vătămată, Jalbă Victor, cu certitudine a susținut că anume inculpatul Ureche Ion este cel care i-a aplicat lovitura peste picior în zona coapsei și i-a cauzat fractura.

În cadrul confruntării din 23.10.2014 dintre partea vătămată Jalbă Victor și inculpatul Urechi Ion, părta vătămată a declarat că anume inculpatul Urechi Ion i-a fracturat piciorul și în afară de această persoană, nu i-a aplicat nimeni careva lovituri în regiunea picioarelor. Mai mult, celelalte persoane au venit asupra sa după ce inculpatul l-a lovit din spate și partea vătămată a căzut jos cu piciorul fracturat.

Recurentul remarcă faptul că, instanța de apel a ignorat întrutotul probele administrate, a pus la bănuială declarațiile martorilor acuzării, indicând că nici unul din aceștia nu a văzut momentul aplicării loviturii și de către cine a fost aplicată, depunând declarații doar din spusele părții vătămate.

Recurentul punctează că sunt importante declarațiile martorului Stratan Dumitru, care confirmă că imediat după bătaie a aflat de la Jalbă Victor că anume inculpatul Ureche Ion l-a lovit și i-a fracturat piciorul.

În cadrul examinării acestei cauze penale careva dubii în folosul inculpatului nu au fost stabilite, deși ultimul a susținut ideea precum că partea vătămată a fost lovită nu de el, dar de către Ureche Ion, care a fost audiat în instanța de fond la cererea apărării în interesele inculpatului și a negat faptul, că l-ar fi lovit pe Jalbă Victor, mai mult, a menționat că nu poate susține dacă partea vătămată a participat la bătaie, iar Urechi Ion nu a fost permanent în vizorul acestuia.

Nici unul din martorii apărării nu au văzut momentul aplicării loviturii lui Jalbă Victor nici de Ureche Ion Nicolae și nici de Ureche Ion Ion și nu au cunoscut de către cine acesta a fost lovit, deși partea vătămată imediat a indicat la persoana inculpatului, care i-a aplicat lovitura, deoarece nemijlocit l-a văzut în momentul când acesta alerge după el, cât și în procesul aplicării vătămării.

Totodată, se menționează că, în instanța de fond a fost audiat expertul Buga Marin, care a explicat că producerea fracturii transversale a femurului 1/3 medie în rezultatul simplei căderi de la propria înălțime și anume din poziție verticală, se exclude. Fractura poate fi produsă în rezultatul lovirii sau răsucirii, ori în combinație. Acțiunea traumatică asupra osului, soldată cu fractura acestuia, poate fi produsă în ambele situații: cât statică, atât și dinamică, prin lovire cu un corp contondent.

Potrivit raportului de expertiză medico-legală nr.2573/D din 13.10.2014, la nivelul coapsei drepte a părții vătămate a fost stabilit edem a țesuturilor moi, fapt ce denotă că lovitura a avut loc, fiind fracturat femurul drept în 1/3 medie.

Potrivit raportului de expertiză medico-legală nr.904/D din 04.05.2016 se confirmă că, fractura transversală a femurului drept, 1/3 medie, cu deplasarea fragmentelor, edem a țesuturilor moi la nivelul coapsei drepte, au fost produse prin acțiunea traumatică a unui obiect contondent dur sau la lovire de acesta, posibil în timpul și în circumstanțele indicate la partea vătămată, prezintă pericol pentru viața persoanei și se califică ca vătămare gravă.

Din aspectul morfologic al fracturii constatate, producerea acesteia în rezultatul aplicării unei lovituri transversale cu piciorul din exterior spre interior, în timp ce panta piciorului drept să fie fixată pe o suprafață de suport (solului), nu poate fi exclusă.

În situația creată expertiza confirmă declarațiile părții vătămate și combate versiunea părții apărării, prin care se pretinde că, partea vătămată a primit fractura în urma împiedicării și căderii libere în șanț, or, conform raportului de expertiză medico-legală, în situația în care leziuni corporale suplimentare pe părțile proeminente ale corpului nu sunt constatate, producerea fracturii transversale femurului drept, 1/3 medie, cu deplasarea fragmentelor în rezultatul căderii simple pe o suprafață denivelată cum ar fi un șanț, se exclude.

Prin urmare, recurentul concluzionează că, în circumstanțele descrise, vina inculpatului de comiterea infracțiunii incriminate se confirmă pe deplin în baza probelor administrate și susținute de către acuzare.

În cadrul examinării cauzei penale a fost înaintată acțiunea civilă prin care partea vătămată a solicitat încasarea în folosul sau a prejudiciului moral în mărime de 200 000 lei.

Evaluarea prejudiciului moral nu presupune determinarea prețului suferințelor fizice și psihice care sunt inestimabile, ci aprecierea multilaterală a tuturor consecințelor negative și a implicațiilor acestora pe toate planurile vieții sociale ale persoanei vătămate.

La determinarea compensației pentru prejudiciul moral, instanța de judecată nu a ținut cont de importanta valorii morale lezate pentru persoana vătămată. În cazul suportării prejudiciului moral, persoana vătămată acordă o prețuire deosebită valorilor lezate. Persoana vătămată prețuiește acele valori sau activități, care îi satisfac anumite necesități sau aspirații.

Până la producerea incidentului, partea vătămată a activat peste hotarele țării, în Franța, în calitate de hamal și sănătatea îi permitea de a ridica diferite greutăți, însă la

moment fractura piciorului nu-i permite de a activa în acest domeniu mai bine plătit și este nevoit să-și caute un alt serviciu pentru a-și întreține familia și existența.

La stabilirea indemnizației bănești, instanța de judecată nu a ținut cont de gradul de vinovăție a inculpatului, de pericolul sporit al persoanei acestuia pentru societate, de infracțiunea comisă, fiind clasificată ca gravă, circumstanțe care potrivit acestor criterii, dau posibilitatea persoanei vătămate să primească o despăgubiri echitabilă și considerabilă, luând în considerație că Urechi Ion a comis o infracțiune gravă.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală.

12. Judecând recursurile ordinare declarate în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi admise, din următoarele considerente.

Potrivit art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept de a-l admite, cu casarea hotărârii atacate și dispunerea rejudecării de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În corespundere cu prevederile art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Reieșind din cerințele aceluiași articol, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal, contravențional ori civil au fost corect aplicate și hotărârea adoptată conține răspuns la toate motivele invocate în apel.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sânt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea cauzei în apel.

Lecturând conținuturile recursurilor declarate, Colegiul penal lărgit constată că recurenții critică decizia adoptată sub aspectul modalității de apreciere a probelor, pe care o consideră eronată, și greșit a ajuns la concluzia că vina inculpatului Urechi Ion în comiterea infracțiunii nu a fost dovedită prin probele administrate la dosar.

Colegiul penal lărgit în urma cercetării recursurilor declarate, reține că recurenții invocă în calitate de temeieri pentru recurs prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, sub aspectele că „instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate

în apeluri și motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii”, temeiuri de casare care s-a confirmat în prezenta cauză penală.

În continuare, Colegiul penal lărgit se va expune în cumal asupra soluției de admitere a recursurilor declarate, din următoarele considerente:

Potrivit prevederilor art.434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

Or, rațiunea și finalitatea exercitării căii de atac, în particular avându-se în vedere recursul ordinar, rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze total, atunci când se constată admiterea erorilor de drept, de natură să afecteze echitatea desfășurării procesului și care au avut drept consecință adoptarea unei hotărâri contradictorii și nemotivate.

În această ordine de idei, urmând a fi evidențiate și prevederile art.414 Cod de procedură penală, în care se stipulează asupra căror chestiuni de fapt și de drept urmează să se expună instanța, la etapa judecării cauzei în procedura de apel.

În particular, la chestiunile de fapt se atribuie următoarele aspecte: dacă fapta reținută a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corecte au fost apreciate prin prisma art.101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile nominalizate supra, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În speța dată, Colegiul penal lărgit menționează că în conținutul deciziei adoptate, instanța de apel nu s-a expus și nu a dat o apreciere în mod detaliat probelor, care au stat la baza achitării inculpatului Urechi Ion.

Mai mult, instanța de apel nu s-a expus nici asupra motivului respingerii probelor prezentate de către acuzare întru confirmare învinuirii înaintate prin rechizitoriu inculpatului Urechi Ion.

Tot aici, se remarcă că, instanța de apel nu s-a expus separat asupra fiecăreia din probele menționate, nu a făcut o analiză a acestora, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală și nici nu a indicat motivele pentru care instanța a considerat probele

inadmisibile, pentru a ajunge la concluzia de achitare a inculpatului Urechi Ion de comiterea infracțiunii prevăzute la art.151 alin.(1) Cod penal.

În aceeași ordine de idei, Colegiul penal lărgit punctează că la judecarea cauzei, instanța de apel a admis o eroare care nu poate fi corectată de către instanța de recurs, și anume instanța de apel a pronunțat o hotărâre de achitare în privința inculpatului Urechi Ion bazându-se pe probe care nu au fost cercetate în cadrul ședinței instanței de apel.

Faptul dat, după opinia Colegiului penal lărgit se egalează cu nerezolvarea fondului cauzei, or eroare dată încalcă drepturile procesuale atât a persoanei învinuite, cât și a persoanei vătămate.

În continuare, Colegiul lărgit menționează că, conform jurisprudenței CtEDO, instanțele de judecată sânt obligate să demonstreze circumstanțele ce țin de vinovăția inculpatului cu adoptarea unor soluții motivate, or, lipsa acestora atestă o încălcare a dreptului la un proces echitabil, astfel, CtEDO a reiterat în acest sens că „ (...) în cazul în care instanțele judecătorești naționale se abțin de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera ca o încălcare a dreptului la un proces echitabil.” (cauza *Hiro Balani c. Spaniei*, *Ruis Toriho c. Spaniei*, *Popov nr. 2 c. Moldovei*, *Albina c. României* etc).

În acest sens, Colegiul penal reiterează, că obligația instanței de a-și motiva hotărârea face parte din setul de garanții stabilite pentru existența unui proces echitabil.

Or, potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (*Suominen c. Finlandei (2003) §37*, *Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) §85*).

Astfel, la rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art.436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale – asupra motivelor esențiale indicate în cererile de apel nominalizate și în prezenta decizie, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță, în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea aprecierea convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să analizeze la modul convenit prezența sau lipsa elementelor infracțiunii imputate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, și în dependență de circumstanțele constatate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica CEDO în acest domeniu, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Totodată, Colegiul penal lărgit accentuează că la rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se expună și asupra mărimii prejudiciului moral dispus spre încasare de către prima instanță.

13. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Admite recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sâli Radu și de către avocatul Pavlenco Tatiana în interesele părții vătămate Jalbă Victor, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău 13 martie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Urechi Ion xxxxx**, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel într-un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la 22 noiembrie 2018.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Boico Victor

Catan Liliana

Diaconu Iurie

Cobăneanu Ala